

ارائه فرایند طراحی شهری بهینه پیاده‌راه‌ها از طریق تحلیل تطبیقی تجارب داخلی و بین‌المللی مطالعه موردی: خیابان بروارد آمریکا، خیابان جرج استرالیا، خیابان صف و بلوار درختی ایران

علی رضا صادقی^{۱*} (نویسنده مسئول)، مسعود دادگر^۲، علی پورجعفر^۳، نگین نشاط عفتیان^۴

^۱ استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه شیراز، ایران

^۲ عضو هیأت علمی پژوهشکده فرهنگ، هنر و معماری، جهاددانشگاهی، تهران، ایران

^۳ دانشجوی دکتری شهرسازی دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۴ کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۸/۰۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۲/۱۸

چکیده

موقعیت و شرایط هر پروژه پیاده‌راه‌سازی فرایند برنامه‌ریزی و طراحی شهری مختص به خود را می‌طلبد، اما وجود تفاوت‌های ساختاری کلان در فرایند پروژه‌هایی که از یک جنس هستند، چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد. از این رو، هدف اصلی پژوهش حاضر، ارائه الگویی بهینه برای فرایند برنامه‌ریزی و طراحی شهری پروژه‌های پیاده‌راه‌سازی (شامل گام‌های فرایند و روشهای قابل استفاده در هر گام) در کشور است. روش تحقیق پژوهش، تطبیقی (مقایسه‌ای) است و از طریق آن تلاش شده است با شناخت، مقایسه و ارزیابی کیفی ابعاد و گام‌های مختلف فرایند پیاده‌راه‌سازی نمونه‌های موردی داخلی و بین‌المللی، هدف اصلی تحقیق محقق شود. پروژه‌های موفق پیاده‌راه صف (سپهسالار) و خیابان درختی در ایران، خیابان بروارد در آمریکا و خیابان جرج در استرالیا، نمونه‌های موردی این تحقیق هستند. موقعیت مکانی، تنوع محل قرارگیری، بازه زمانی اجرای پروژه و دسترسی به فرایند جامع طراحی شهری از جمله دلایل انتخاب این نمونه‌ها است. نتیجه حاصل از این پژوهش، تبیین فرایند برنامه‌ریزی و طراحی شهری پیاده‌راه محور در دو سطح چشم‌اندازسازی و عملیاتی‌سازی است. گام‌های اصلی فرایند پیشنهادی در مرحله چشم‌اندازسازی شامل تبیین چشم‌انداز یا هدف اولیه، مشخص کردن قلمرو مطالعات و تدوین راهبردها، شناخت، تحلیل و تدوین چشم‌انداز یا هدف نهایی است. در مرحله عملیاتی‌سازی گام‌های اصلی فرایند پیشنهادی عبارت‌اند از تدوین اهداف خرد، تبیین سیاست‌ها و اهداف عملیاتی، مشخص نمودن تشکیلات و مدیریت اجرا و مشارکت و ارائه دستور کار.

واژگان کلیدی: خیابان، پیاده‌راه (خیابان پیاده‌محور)، فرایند طراحی شهری.

Presenting Optimum Urban Design Process of Pedestrian Streets through Comparative Analysis of Domestic and International Experiences

Case Study: Bervard Street, USA; George Street, Australia; Saf Street, Iran; Derakhti Street, Iran

Ali Reza Sadeghi * (Corresponding Author)

Assistant Profe., Department of Urban Planning & Design, Faculty of Art and Architecture, Shiraz University, Shiraz, Iran

* arsadeghi@shirazu.ac.ir

Masud Dadgar

Faculty Member of the Department of Architecture and Urban Landscape, Institute for Culture, Art & Architecture Studies, ACECR, Tehran, Iran

Ali Pourjafar

Ph.D. Student in Urban Planning and Design, Faculty of Art and Architecture, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Negin Neshateffatian

M.A. in Urban Design, Faculty of Art and Architecture, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Abstract:

Change of a vehicular road in to a fully pedestrian may create traffic problem and conflicts in neighboring streets. One should understand that the whole circulation pattern should work together. Most of Iran's internal projects are blind imitation of what has happened in west without proper realization of their urban planning and design process and their location and site analysis. It's much better to realize the process and methodology of converting a street in to pedestrian than blindly make a decision for any such conversion. In this paper, various case studies such as: "Jorg" Street in Sidney, "Bervard" Street in Sharlot, "Saf" and "Derakhti" street in Tehran have been study to realize the proper methodology suitable for various terms and conditions. This will hopefully helps the urban planner and designers to work in accordance with the terms and conditions of various climate condition of Iran in order to improve pedestrian street projects. This is actually the objective aim of this research. Finally it is concluded that: the urban planning and design process of Pedestrian Street includes 2 major steps. The first is: formation of initial recognition and vision or goal; scope of studies and design; deep analyses; final vision or goal. The second major step is: formation of objectives; policies and action goals; development impact assessment and policies conforming; specification of implementation management, participation and urban design framework for various urban pedestrian streets.

Keywords: Street, Pedestrian Street, Urban Design Process.